

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3382/2024. (X. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VI.37.296/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria Kfv.VI.37.296/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és annak – a Fővárosi Törvényszék 28.K.704.457/2021/13. számú ítéletére is kiterjedő hatályú – megsemmisítését kérte az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdése, a II. cikk, a IV. cikk (1) bekezdése, a VI. cikk (1)–(2) bekezdése, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdése, a XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelme miatt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó ügy lényege az abban eljáró bíróságok által megállapított tényállás, az általuk hozott döntések és az indítványozó által a beadványában előadottak alapján az alábbiak szerint foglalható össze.
- [3] Az erre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közigazgatási szerv határozatával az indítványozó tulajdonában álló ingatlanra árverés kitűzése tényét jegyezte fel. Az ingatlannyilvántartásba való feljegyzés alapjául az önálló bírósági végrehajtó erre irányuló megkeresése szolgált, mivel a szóban forgó ingatlanra árverési hirdetményt bocsátott ki.
- [4] Az indítványozó – törvényben biztosított jogorvoslati jogával élve – a közigazgatási határozattal szemben keresetet nyújtott be a bírósághoz, kérve ebben a határozat megváltoztatását, az árverés kitűzése tényének feljegyzése iránti végrehajtói megkeresés elutasításával. Keresetében kifogásolta, hogy a határozat nem tartalmazta a feljegyzés iránti megkeresés érkezésének időpontját, továbbá állította, hogy a végrehajtó megszegte az irányadó végrehajtói kézbesítési és intézkedési szabályokat, sérelmezte, hogy az árverés tényét a közigazgatási szerv a hirdetménynek az érintettekkel való közlésének hiányában, a közlés igazolása nélkül jegyezte fel jogszabálysértő módon. Egyebekben indítványozta, hogy a bíróság szerezzé be a végrehajtótól a hirdetmény érintettekkel történt közlésére szolgáló igazolásokat.
- [5] A bíróság az indítványozó keresetét elutasította, és a vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján elsőként megállapította, hogy az indítványozó által a határozatban hiányolt adatot – a megkeresés érkezésének időpontja a közigazgatási szervhez – nem a határozatnak, hanem az ingatlannyilvántartási feljegyzésnek kell tartalmaznia. Azt az indítványozó sem állította, hogy a tulajdoni lapra vezetett feljegyzésből hiányozna az érkezés ideje, ezért a közigazgatási szerv jogsértése e tekintetben nem állapítható meg a bíróság indokolása szerint.
- [6] A bíróság a következőkben azt a kérdést vizsgálta, hogy a közigazgatási szervhez érkezett árverési hirdetmény alkalmas volt-e arra, hogy ingatlannyilvántartási feljegyzés alapjául szolgáljon annak ellenére, hogy az indítványozó a hirdetmény szabályszerű közlését vitatta. A bíróság a releváns jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy az árverési hirdetmény olyan közokirat, amely az árverés kitűzése tényének a keletkezését igazolja, és amely alapján így helye lehet az árverés ténye ingatlannyilvántartásba való feljegyzésének. Miután jelen ügyben – folytatta érvelését a bíróság – az árverés kitűzésének ténye nem az érdekeltek megállapodásán, hanem bírósági végrehajtói intézkedésen alapult, – ekként nem volt szükség a tulajdonos bejegyzési engedélyére sem – mindez azt eredményezte, hogy a közigazgatási szerv ellenőrzési kompetenciája arra terjedt ki, hogy az árverési hirdetmény tartalmazta-e az indítványozó adatait és az árverés ténye feljegyzése iránti megkeresést. A közigazgatási szerv ellenőrzési feladatköre ebben az esetben azonban annak vizsgálatára nem terjedt ki, hogy az árverési hirdetmény közlése a végrehajtó részéről szabályszerűen megtörtént-e, állapította meg a bíróság. A törvényszék álláspontja szerint abban következetes a vonatkozó joggyakorlat, hogy az ingatlanügyi hatóság regisztratív szervént nem ellenőrzi a megkereső szerv eljárását és arra megállapításokat sem jogosult tenni. A hatóság a vonatkozó jogszabályi rendelkezés alapján az okirat tartalmi, alaki kellékeit ellenőrzi abból a

célból, hogy az okirat a feljegyzésre alkalmas-e, folytatta ítélete indokolását a bíróság. Ebben a körben arra is utalt még, hogy az indítványozó sem tudott keresetében olyan jogszabályhelyet megjelölni, vagy olyan jogértelmezést előadni, amely alapján a feljegyzés feltételét képezné a hirdetmény közzététele.

- [7] A bíróság a fentiek szerint a kérdésben kialakított álláspontját akként összegezte, hogy a közigazgatási szervnek nem kellett vizsgálnia, hogy az árverési hirdetmény közzlése szabályszerű volt-e, emiatt indítványozónak a hirdetmény közzlése szabálytalanságára vonatkozó állítása az ügyben nem bírt jelentőséggel, ezért a közzlések időpontjára nézve a indítványozó által indítványozott bizonyítás a perben szükségtelen volt – rögzítette az ítélet. A bíróság végezetül megállapította, hogy a közigazgatási szerv „határozata a kereseti kérelem által vitatott körben nem jogszabálysértő”.
- [8] A Kúria az indítványozó törvényszéki döntéssel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmét valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és – a befogadási kérelemben megjelölt indokok alapján – megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn. A Kúria a befogadásra irányuló kérelmet elutasító döntése általános, elvi értelemmel részletes ismertetése során rögzítette, hogy megítélése szerint sem a jogerős bírói döntés, sem az indítványozó felülvizsgálati kérelmében írtak nem vetettek fel olyan, az ügy érdemére vonatkozó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatosan a bírói gyakorlat ne lenne egységes, másrészt az sem valószínűsíthető, hogy az ügy kapcsán a joggyakorlatban eltérő bírói döntések megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn. Eljárása eredményeként viszont végzése indokolásában a Kúria megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék az indítványozó által állított jogsértést – az árverés ténye feljegyzésének szabályellenessége – érdemben megvizsgálta, és ítéletében részletesen meg is indokolta, hogy a keresetben előadott érveket miért nem látta igazoltnak. A Kúria e tekintetben nem látta megalapozottnak azt sem, hogy a bírósági döntés ne lenne összhangban a releváns és egységes joggyakorlattal. Az ingatlan-nyilvántartási hatóság konkrét ingatlanra vonatkozó tényfeljegyző döntése elleni perben hozott bírói döntés kapcsán a Kúria a törvény által megkívánt, szélesebb körű társadalmi jelentőséget, illetve társadalmi érintettséget sem tartott azonosíthatónak. Végezetül a Kúria rámutatott arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadását alátámasztó okot vagy okokat a törvény erre vonatkozó rendelkezése szerint elvárt indokolással kell alátámasztani, és ennek a követelménynek önmagában az eljárási jogsérelemre vagy szabályszegésre való hivatkozás nem tesz eleget. Miután az indítványozó befogadási kérelmében ilyen okot nem vetett fel, az ügy érdemére kiható jogszabálysértés hiánya miatt sem tartotta indokoltnak a felülvizsgálati kérelem befogadását. Ugyanígy, a kérelem felsőbbbírósági iránymutatást igénylő kérdést sem vetett fel, ekként a Kúria a felülvizsgálati eljárás lefolytatását ezen okból sem látta indokoltnak.
- [9] Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz a főtítkár hiánypótlásra történő felhívását követően kiegészített alkotmányjogi panaszával. Az indítványozó – megismételve a keresetlevelében és a felülvizsgálati kérelme befogadása iránti kérelmében foglaltakat –, állított jogsérelme érdemi indoklásaként előadja, hogy a kifogásolt bírói döntések által meglátása szerint sérült az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való joga (Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdései), mivel az eljáró bíróságok nem tettek eleget az őt megillető, alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek, mert a törvényszék nem szerezte be az önálló bírósági végrehajtótól az ingatlanára kibocsátott árverési hirdetmény kézbesítésére vonatkozó adatokat és iratokat, továbbá mindkét bírói fórum döntése során „félretette” a vonatkozó törvény preambulában a jogvédelemre és a jogorvoslatra vonatkozó előírást, illetve szerinte egyik bíróság előtt sem volt ez az elvárás „meghatározó jelentőségű”. Az Alaptörvény II. cikkébe ütközőnek tartja az indítványozó azt, hogy – megítélése szerint – a bírósági eljárásokban ő „mint ember nem számított”, és nem tekintették kellő súlyú érveknek az indítványozó arra irányuló kifogását, hogy az ingatlan-nyilvántartási szerv az árverés tényét azt megelőzően feljegyezte, hogy az árverési hirdetményt részére kézbesítették volna, ekként a bejegyzés tényéről neki harmadik személyektől kellett tudomást szereznie. Az indítványozó ugyanezen indokok miatt látja sérülni az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésben és a VI. cikk (1)–(2) bekezdéseiben garantált jogait is. A tulajdonhoz való jogának sérelmeként az indítványozó indoklasként előadja, hogy az árverés tényének ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzése ingatlanára nézve „vagyoncsökkentést indított el” oly módon, hogy az árveréshez vezető tény megalapozó árverési hirdetmény számára a feljegyzést megelőzően nem került kézbesítésre.
- [10] A tisztességes hatósági eljáráshoz való joga megsértéseként jelöli meg az indítványozó, hogy az ingatlan-nyilvántartási szerv ahelyett, hogy elutasította volna a bírósági végrehajtó megkeresését a feljegyzés teljesítésére, az árverés tényét a nyilvántartásba feljegyezte annak ellenére, hogy – véleménye szerint – „az önálló bírósági végrehajtó eljárása az árverési hirdetmény tekintetében nem «végleges», ha az árverési hirdetmény kézbesítése nem történik meg, és a jogorvoslati határidő a végrehajtási kifogásra nem telik el. Ennek hiányában ugyanis – folytatja érvelését az indítványozó – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján az árverés tényének feljegyzése feltételei nem állnak fenn”. Az ügyben első fokon eljáró bíróság a tisztességes hatósági eljáráshoz való

jogát pedig azzal sértette meg az indítványozó szerint, hogy a közigazgatási szerv ekként megvalósított jogellenes tevékenységét nem észlelte, a kézbesítés közlése megtörténtére vonatkozó bizonyítási indítványát és kereseti kérelmét elutasította.

- [11] Az indítványozó álláspontja szerint a törvényszéki eljárásban azért sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, mert a bíróság egyesbíróként járt el ügyében, jóllehet a vonatkozó törvényi rendelkezések értelmében a törvényi főszabály a három hivatásos bíróból álló tanácsban való eljárás. A törvény ugyan lehetővé teszi az egyesbíróként történő eljárást is, de – meglátása szerint – ügyében ezek a kivételt jelentő szabályok nem voltak alkalmazhatók, ekként a bíróság nem volt szabályszerűen megalkotva, és mint ilyen hozott döntést az eljárásban. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét eredményezte az indítványozó szerint az is, hogy a törvényszék elutasította bizonyítási indítványát az árverési adatok és iratok beszerzése iránt, ezzel a bíróság elzárta őt attól, hogy bizonyítsa, az árverési hirdetmény nem került részére megküldésre, így vált lehetővé, hogy az önálló bírósági végrehajtó a hirdetménnyel szemben nyitva álló jogorvoslati határidő letelte előtt megküldte azt az ingatlan-nyilvántartási hatóságnak a feljegyzés teljesítésére. A Kúria befogadást megtagadó döntése azért sérti – nézete szerint – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mert annak meghozatala során *contra legem* jogalkalmazással, figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény 28. cikkében és a vonatkozó törvény preambulumban foglaltakat, és ezek mellőzésével nem vizsgálta sem a közigazgatási szerv, sem az első fokon eljáró bíróság döntései során megvalósított jogszabálysértéseket. Meglátása szerint ügyében a Kúria nem érvényesíthette volna befogadási kérelme elbírálása kapcsán a törvényben szereplő „mérlegelési körülményeket”, és határozatából szerinte nem vezethető le az a „jogértelmezési folyamat”, amely felülvizsgálati kérelme befogadásának megtagadásához vezetett. Az indítványozó szerint a Kúria végzésében a befogadás megtagadása tekintetében indokolási kötelezettségét sem teljesítette.
- [12] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított hatékony jogorvoslati joga sérelmeként jelöli meg, hogy az ügyében hozott közigazgatási határozattal szemben is biztosítani kellett volna a közigazgatási szervezetrendszeren belül a jogorvoslat lehetőségét, amely tehát – nézete szerint – nem jelentheti a közigazgatási bírói utat, illetve a közigazgatási bírói döntés ellen sem volt helye jogorvoslatnak az elsőfokú bíróság döntése elleni fellebbezés törvényi kizárása miatt. Ezen túlmenően a Kúria felülvizsgálati kérelme befogadását megtagadó határozata ellen sem volt helye semmiféle jogorvoslatnak, ily módon mind a közigazgatási eljárásban, mind pedig a bírósági eljárásban a jogorvoslathoz való joga sérelmet szenvedett. Az indítványozó álláspontja szerint a közigazgatási bíróság azzal is megsértette a jogorvoslathoz való jogát, hogy bizonyítási indítványát elutasította, a hirdetmény kézbesítésére vonatkozó adatokat az önálló bírósági végrehajtótól nem szerezte be. Ezzel összefüggésben az indítványozó előadja, hogy véleménye szerint „az önálló bírósági végrehajtó megkeresése az ingatlanügyi hatósághoz csak kézbesítéssel és kifüggesztéssel vált »véglegessé«, amely csak így vált alkalmas okirattá az árverés tényének bejegyzésére” a vonatkozó jogszabályi rendelkezés szerint.
- [13] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [14] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be alkotmányjogi panaszát. A további rendes jogorvoslattal már nem támadható kúriai végzés az eljárást befejező döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható. Az indítványozó érintettsége – mint a támadott végzéssel lezárt bírósági eljárás felperesének – fennáll.
- [15] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27 §-a alapján nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz. Az Abtv. 27. §-a az alaptörvény-ellenes – az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb – bírói döntéssel szemben biztosítja az Alkotmánybírósághoz való fordulás jogát az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet számára. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifogásolja azt is, hogy mind a közigazgatási, mind pedig a bírósági eljárásban sérült a jogorvoslathoz való joga, mivel számára nem volt biztosított a közigazgatási eljárásban hozott elsőfokú határozattal szemben a közigazgatási szervezetrendszeren belül jogorvoslattal élni. A fellebbezés törvényi kizárása miatt a keresetlevelét elbíráló bírói döntéssel szemben sem vehetett igénybe rendes jogorvoslatot, továbbá nem volt helye – annak törvényi kizárása miatt – a Kúria felülvizsgálati kérelme befogadását megtagadó határozatával szemben sem további jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság az indítványozó ezen érveivel összefüggésben rámutat arra, hogy a közigazgatási szervek hatósági eljárásban hozott, illetve a közigazgatási perekben a bíróságok által hozott döntések felülvizsgálhatóságának terjedelmét, az igénybe vehető jogorvoslatok körét és a jogorvoslati fórumrendszert jogszabályok – így az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény „IX. Jogorvoslat” fejezete, illetve a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) „XVIII. Fellebbezés” és „XIX. Rendkívüli perorvoslatok” feje-

zete – tartalmazzák. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogorvoslathoz való joga sérelmeként előadott kifogásai és észrevételei, az ezt megalapozó indokai valójában a jogorvoslati rendszert tartalmazó törvényi előírások és jogszabályi rendelkezések ellen irányulnak, panaszában állított sérelmét ebben a körben semmiképpen sem okozhatták az általa támadott bírói döntések.

- [16] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben rámutat arra, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapozottan van törvényben biztosított lehetőség az alaptörvény-ellenesnek tartott jogszabály alkalmazása folytán bekövetkezett sérelem miatt a testülethez fordulni. Miután jelen esetben az indítványozó ezzel a törvényben biztosított lehetőségével nem élt, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet nem vizsgálhatta.
- [17] 2.2. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította azt is, hogy az alkotmányjogi panaszban megfogalmazott kérelem a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeknek is – az indoklás [18] bekezdésében írtak szerint – csak részben tesz eleget. Tartalmazza az indítvány a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát – ide nem értve az előző pontban ismertetett indítvány-elemet – megalapozza [Abtv. 27. §]; b) az eljárás kezdeményezésének indokait (a bíróságok eljárása és döntései alapvető jogai sérelmét okozták); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntéseket; d) az Alaptörvény indítványozó által sérülni vélt rendelkezéseit; e) a XXIV. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (7) tekintetében a bíróság eljárását kifogásoló indítvány-elemek esetében indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés az indítványozó álláspontja szerint miért ellentétes az Alaptörvény általa megjelölt rendelkezésével; f) kifejezett kérelmet arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az általa támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.
- [18] 2.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján alkotmányjogi panaszt csak az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmére lehet alapozni. Az indítványozó ugyanakkor az Alaptörvény bírói döntések által megsértett rendelkezéseként az I. cikk (1)–(3) bekezdéseit is megjelölte, ugyanakkor a szóban forgó alaptörvényi rendelkezések egyike sem az indítványozó valamely konkrét alapjogáról, hanem az állam alapjogvédelmi feladatairól rendelkezik, illetve a jogalkotó szervek számára fogalmaz meg előírásokat.
- [19] 2.4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha egyértelmű indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvénynek az indítványban megjelölt rendelkezéseivel.
- [20] Az Alkotmánybíróság az indítvány fenti elvárásnak való megfelelése körében elvégzett vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogilag értékelhető érveléssel nem fejtette ki, hogy véleménye szerint pontosan mi és mennyiben okozza az Alaptörvény II. cikkének, a IV. cikk (1) bekezdésének, a VI. cikk (1)–(2) bekezdéseinek és a XIII. cikk (1)–(2) bekezdéseinek az általa állított sérelmét. Az Alkotmánybíróság ebben a körben rámutat arra, hogy az indítványozó által megsérteni vélt alaptörvényi rendelkezések sérelmének pusztá állítása önmagában nem alapozza meg az alkotmányossági vizsgálatot, ehhez az is szükséges, hogy az indítványozó bemutassa a támadott bírói döntés és a megjelölt alaptörvényi rendelkezés tartalma közti ellentétet, rámutasson a sérelme és a bírói döntés közti közvetlen kapcsolatra, összefüggésre, azaz a támadott döntés által okozott alapjogi sérelemre. Az indítványozó argumentációja azonban a fentiekben felsorolt egyik – általa megsértettnek állított – alapjog esetében sem veszi figyelembe azok Alkotmánybíróság által kimunkált és követett alkotmányos tartalmát, és nem azokhoz viszonyítja, nem azokkal veti össze az ügyében meghozott és általa sérelmezett egyedi bírói döntéseket.
- [21] Az Alkotmánybíróság fentiek alapján megállapította, hogy alkotmányossági összefüggéseket bemutató, az érdemi vizsgálatát megalapozó indokolást a fent hivatkozott alapjogok tekintetében az indítvány nem tartalmaz, így – az Alkotmánybíróság erre irányuló következetes gyakorlatának megfelelően – alkotmányjogilag értékelhető indoklás hiányában az ezen indítványelemek megalapozásaként bemutatott érvek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontja szerinti követelménynek, és nem alkalmasak az érdemi elbírálásra {3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]; 3161/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [23]}.
- [22] 3. Az Abtv. a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az egyéb törvényi feltételeknek megfelelő alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utaljon (Abtv. 29. §). Ezen feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [23] Az Alkotmánybíróság az első törvényi feltétellel kapcsolatosan – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése az indítványban – emlékeztet arra, hogy a testületnek részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései, továbbá a XXIV. cikk (1) bekezdése tartalmát illetően is. Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszban előadott indítványozói érvelés ehhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokoltá tette volna.
- [24] Az Alkotmánybíróság másrészt – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre való utalás elvárása – jelen ügy kapcsán is hangsúlyozza, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírói szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert követelményrendszer érvényesülését garantálja.
- [25] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseiben foglalt alapjogai sérelmeként jelöli meg beadványában, hogy a közigazgatási szerv anélkül jegyezte fel az ingatlan-nyilvántartásba az árverés tényét, hogy az azt kezdeményező okirat véglegességét vizsgálta volna, a bíróság a hirdetmény részére történő kézbesítésének teljesítésére vonatkozó bizonyítási indítványát elutasította, a kézbesítés elmaradása miatt nem élhetett a hirdetménnyel szemben jogorvoslattal. A törvényszék az indítványozó meglátása szerint törvényellenesen járt el ügyében egyesbíróként, mindkét bíróság *contra legem* jogalkalmazással és jogértelmezéssel, továbbá indokolási kötelezettsége figyelmen kívül hagyásával hozta meg döntéseit, megsértve ezzel a XVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [26] Az indítványozónak a fentiek szerinti sérelmei megalapozásaként előadott érvei kapcsán az Alkotmánybíróság emlékeztet mindenekelőtt arra, hogy következes gyakorlata szerint nem vizsgálja a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és érvek helyességét és megalapozottságát, mint ahogyan azt sem, hogy a jogalkalmazó mely tények megalapozása tekintetében tartja szükségesnek és indokoltnak bizonyítási eljárás lefolytatását, az eljárás során feltárt bizonyítékokat és az ezen alapuló érveket helytállóan értékelte-e, és azt sem vizsgálja, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {3198/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [11]; 3065/2016 (IV. 11.) AB határozat, Indokolás [36]}. Az Alkotmánybíróság egy másik döntésében ezzel összefüggésben kifejtette azt is, hogy az „Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében egy processzuális alapjogot tartalmaz, amely elsősorban a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti” {3381/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [42]}. A testület ugyanakkor nem zárta ki annak lehetőségét, hogy a *contra legem* jogalkalmazás kivételes esetben, a bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája miatt a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének a megállapíthatóságára vezessen. Mindazonáltal még az esetlegesen *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás sem alapozza meg önmagában az alkotmányellenességet, tehát pusztán a jogértelmezés hibájára alapított alkotmányjogi panaszt – a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben – az Alkotmánybíróság nem vizsgálja {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [21]–[29]; 3295/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [37]–[40]}.
- [27] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is irányadónak tekinti azt a korábbi megállapítását, miszerint „[s]em a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság bírósági szervezet feletti szuperbíró szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]–[15]}. Az Alkotmánybíróság a jelen ügy vizsgálata során tekintettel volt és figyelembe vette a bíróságok bizonyítás-felvételére, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó korábbi döntéseit is, amelyekben a testület rámutatott arra, hogy „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése nem rögzít semmilyen elvárást a bizonyítás rendszerét, szabályait illetően, beleértve azt is, hogy melyik jogorvoslati fórum mennyiben mérlegelheti (mérlegelheti felül) a bizonyítékokat” {3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [17]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [83]; 3195/2015. (X. 14.) AB határozat, Indokolás [25]}.
- [28] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben eljáró bíróságok döntései és az alkotmányjogi panaszban állított alapjogi sérelmek alátámasztásaként előadott indítványozói érvek vizsgálata alapján arra az álláspontra jutott, hogy az indítvány ténylegesen és tartalmát tekintve a bíróságok ténymegállapításainak, bizonyítás-felvételének, jogalkalmazásának és jogértelmezésének az Alkotmánybíróság által történő felülvizsgálatára, felülmérlegelésére és megváltoztatására irányul. A testület azonban ettől – ahogyan arra a fentiekben rámutatott – következetesen

tartózkodik, mivel a tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése, az ügyben alkalmazandó jogszabályok értelmezése és mindezekből az ügy eldöntéséhez szükséges következtetések levonása a bíróságok jogalkalmazói hatáskörébe tartozó kérdés, amelyet az Alkotmánybíróság erre vonatkozó hatásköre hiányában nem vonhat magához. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetve a jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.

- [29] Az Alkotmánybíróság a panaszban támadott bírói döntések vizsgálatának eredményeként megállapította azt is, hogy az ügyben eljáró bíróságok döntéseikben az indokolt és szükséges mértékben illetve részletezettséggel bemutatták és indokolták, milyen tényállás, mely bizonyítékok és jogszabályi rendelkezések alkalmazása és értékelése eredményeképpen hozták meg döntéseiket. Így a közigazgatási határozat megváltoztatása iránti perben eljáró törvényszék részletesen ismertette ítéletének indokolásában, miért tartotta a közigazgatási szervhez a bírósági végrehajtó által megküldött árverési hirdetményt alkalmasnak arra, hogy az a feljegyzés alapjául szolgáljon annak ellenére, hogy az indítványozó a hirdetmény vele való szabályszerű közlését vitatta. Ennek körében a megfelelő jogszabályi hivatkozások megjelölésével ítéletében részletesen megindokolta, hogy az árverési hirdetményt miért tekinti olyan közokiratnak, amely az árverés kitűzése tényének a keletkezését kétséget kizáróan igazolja. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések ismertetése és értelmezése alapján a bíróság rögzítette azt is, – mint a döntése szempontjából fontos körülményt – hogy a feljegyzés alapjául szolgáló okiratot az elbírálandó ügyben nem az érdekeltek megállapodása keletkeztette, hanem a bírósági végrehajtó intézkedése, ezért az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos feljegyzést engedő nyilatkozatának – az ún. „bejegyzési” engedélynek – a megléte értelemszerűen nem volt megkövetelhető és vizsgálandó sem. A bíróság döntése alátámasztásaként rámutatott arra is, hogy – az indítványozó álláspontjával ellentétesen – az általa hivatkozott jogi norma éppen arra utal, hogy a bejegyzési engedély szükségességétől el lehet tekinteni az árverési hirdetmény esetében, mint ahogyan az jelen ügyben is történt. A törvényszék kiemelte indokolásában azt is, hogy mindez azt eredményezte, hogy az árverés tény kitűzése kezdeményezésével összefüggésben a közigazgatási szervnek jelen ügy kapcsán is mindössze azt kellett ellenőriznie, hogy az indítványozó nevesített adatait és az árverés tényének feljegyzése iránti megkeresést az árverési hirdetmény tartalmazta-e.
- [30] A bíróság döntése indokolásaként azt is hangsúlyozta, hogy megítélése szerint a közigazgatási szervnek azt nem kellett ellenőriznie, hogy az árverési hirdetmény közlése az indítványozóval szabályszerűen megtörtént-e, és rámutatott, – utalva a vonatkozó következetes joggyakorlatra – hogy jelen ügyben az ingatlan-nyilvántartási szervnek – a nem konstitutív, hanem regisztratív cselekményre vonatkozó, azaz a részére megküldött közokiratban szereplő, hitelesnek tekintendő és elfogadandó tények tanúsítására, rögzítésére, azaz feljegyzésére szóló – hatásköréből adódóan nem jogosult ellenőrizni a megkereső szerv, a bírósági végrehajtó polgári nemperes eljárását és arra megállapításokat, észrevételeket sem tehet. A törvényszék utalt arra is, hogy keresetében az indítványozó sem tudott olyan jogszabályhelyet megnevezni, illetve olyan jogértelmezést előadni, amely alapján az ingatlan-nyilvántartásba való feljegyzés feltételét képezné a hirdetmény közlése. A bíróság – összegezve a döntéshez vezető tények értékelését – végezetül ismételten leszögezte és megerősítette, hogy megítélése szerint a fentiekben ismertetett indokok alapján a közigazgatási szervnek „nem kellett vizsgálnia, hogy az árverési hirdetmény közlése a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény szerint szabályszerű volt-e. Emiatt a perben nem bírtak jelentőséggel azon [indítványozói] állítások sem, melyek a hirdetmény közlésének a szabálytalanságára vonatkoztak. Ezen megállapításból következően a közlések időpontjára nézve indítványozott bizonyítás a perben szükségtelen volt, ezért a bíróság elutasította az indítványt”.
- [31] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ugyanígy a Kúria is az elvárható és szükséges mélységben számot adott arról, a mérlegelési jogkörben meghozott végzése indokolásában, hogy miért nem tartotta befogadásra alkalmasnak az indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét.
- [32] Az Alkotmánybíróság az indítványozó jogorvoslati jogának általa állított sérelmével kapcsolatosan egyebekben megjegyzi, hogy az alkotmányjogi panaszában szereplő nyilatkozata szerint „[a] jelen perbeli esetben az önálló bírósági végrehajtó az árverést 2021. február 15-én kelt árverési hirdetménnyel tűzte ki, míg a felperesnek [az indítványozónak] az árverési hirdetmény – csak felperes külön kérelmére – 2021. március 23-án került kézbesítésre”. Az ingatlan-nyilvántartási szerv a bírósági végrehajtó feljegyzés iránti megkeresését 2021. május 28-án kelt határozatával teljesítette. Megállapítható tehát, hogy az indítványozó részére a hirdetmény kézbesítésre került, így a bírósági végrehajtó által folytatott polgári nemperes eljárásban a hirdetménnyel szemben a számára rendelkezésre álló jogorvoslattal élhetett volna. Az Alkotmánybíróság rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg, hogy az indítványozó élt-e ezzel a lehetőségével. Mindazonáltal az indítványozó nyilatkozatán alapuló tény, hogy a hirdetmény részére kézbesítésre került és ennek következtében jogorvoslati joga megnyílt a hirdetmény vonatkozásában.

- [33] Az indítványozó a XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmeként hivatkozott arra is, hogy ügyében az első fokon eljáró bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, mivel háromtagú tanács helyett a bíróság egyesbíróként járt el. Ezzel kapcsolatosan az Alkotmánybíróság utal a Kp. 8. § (3) bekezdése e) pontjában foglaltakra, mely szerint első fokon egyesbíró jár el a hatósági igazolvánnyal, bizonyítvánnyal, illetve hatósági nyilvántartás vezetésével kapcsolatos perben. Jelen ügyben a per tárgya – ingatlan-nyilvántartási ügyben indult közigazgatási jogvita – nyilvánvalóan hatósági nyilvántartás vezetésére vonatkozó, egyesbíró eljárását megalapozó, a hivatkozott törvény 8. § (3) bekezdés e) pontja szerinti eljárásnak minősül.
- [34] Az Alkotmánybíróság – figyelemmel a fentiekben tett megállapításaira – rámutat végezetül arra is, hogy önmagában az, hogy az indítványozó a számára hátrányos, – de az egyébként részletesen és kimerítően, illetve a szükséges mértékben megindokolt, a bizonyítékok mérlegelésén és értékelésén, továbbá a döntésekben felhívott, az ügyben alkalmazott jogszabályok értelmezését követően azok alkalmazásán alapuló következtetések után meghozott – bírói döntések érvelését tévesnek, hibásnak, sérelmesnek, illetve a saját álláspontjával ellentétesnek tartja és vitatja, nem alkotmányossági kérdés, így nem ad alapot a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének a kimondására.
- [35] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítvány nem teljesíti az Abtv. 29. § -ában írt alternatív feltételek egyikét sem, ekként annak befogadására és érdemi vizsgálatára nincs lehetősége.
- [36] 4. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre sem, az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a), c) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2024. október 8.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1228/2022.

